

Svar (10/7 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg kan oplyse, at jeg har bedt Sundhedsstyrelsen om at blive holdt orienteret om styrelsens svar på henvendelsen. Jeg vil herefter orientere Sundhedsudvalget.

Ad spm. nr. S 2165

Fra justitsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af Pia Kjærsgaard stillet spørgsmål. Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingstidende 1995-96 side 6698, lød således:

Til justitsministeren (6/5 96) af:

Pia Kjærsgaard (DF):

»Vil ministeren oplyse, om der er begrænsninger i brugen af titelbetegnelser for personer ansat i det offentlige, f.eks. i forbindelse med annoncering og lignende?«

Supplerende svar (1/7 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Der er ikke i lovgivningen fastsat nærmere regler om, i hvilket omfang personer, der er ansat i den offentlige forvaltning, må bruge deres titler i forbindelse med udtalelser i medierne, herunder ved annoncering eller lignende.

Vurderingen af dette spørgsmål må derfor efter Justitsministeriets opfattelse ske på grundlag af retstilstanden vedrørende offentligt ansattes ytringsfrihed.

I »Kommenteret Forvaltningslov« ved John Vogter (1992), side 338 ff, beskrives retstilstanden bl.a. således:

»... Spørgsmålet om offentligt ansattes ytringsfrihed har også andre sider end spørgsmålet om tavshedspligten.

Selv om oplysningerne ikke er af fortrolig karakter, må der af hensyn til samarbejdsforholdene i myndigheden, den ansattes loyalitetspligt og reglerne for tjenestemænd om dekorum gælde visse begrænsninger i adgangen til at ytre sig på en måde, som kan have betydning for den ytrendes tjeneste eller hverv i det offentlige.

... Man kan formentlig på baggrund af loyalitets- og dekorumreglerne opstille visse hovedregler for den ansattes adgang til at ytre sig.

Hvis embedsmændene deltager i den offentlige debat, skal det ske i en form og en sprogbrug, som er passende for de pågældende.

I tilfælde af meget grove brud på almindelige normer for god opførsel (bagtalelse, injurier m.v.) kan det føre til, at den pågældendes forhold uden for tjenesten ikke findes at være sådan, at den pågældende er værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver, jf. tjenestemandslovens § 10, stk. 1, og at den pågældende derfor må forlade stillingen.

Udtaler vedkommende embedsmand sig om sit eget område, må den pågældende gøre det helt klart og utvivlsomt, om udtalelsen gives som privat person eller på myndighedens vegne.

Det kan ved almindelig tjenestebefaling skrives, at vedkommende ikke må udtale sig på myndighedens vegne ... Overtrædelse heraf er en tjenesteforseelse, som kan forfølges disciplinært.

Ytrer den pågældende sig som privatperson om emner inden for sit arbejdsområde, skal det ske på en saglig og fyldestgørende måde.

Embedsmanden må ikke give bevidst urigtige oplysninger eller fortie væsentlige oplysninger, som giver et klart urigtigt indtryk af myndighedens handlemåde.

Ytrer den pågældende sig på myndighedens vegne, skal vedkommende naturligvis på samme måde referere trufne afgørelser m.v. korrekt og i øvrigt respektere de krav til udtalelsen, som ledelsen måtte stille ...

Selv om disse forhold må tages i betragtning, er der ingen tvivl om, at den altovervejende hovedregel er, at offentligt ansatte har ganske samme frihed som andre til at deltage i den offentlige debat ...»

Hvis den offentligt ansattes udtalelser ligger inden for rammerne for offentligt ansattes ytringsfrihed, kan udtalelserne ikke i sig selv danne grundlag for anvendelse af negative ledelsesbeføjelser over for den pågældende, jf. f.eks. Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., »Forvaltningsret« (1994), side 130.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at den offentligt ansattes retmæssige udtalelser kan have følgerikninger på arbejdspladsen. Udtalelserne kan f.eks. føre til samarbejdsvanskeligheder på arbejdspladsen eller til vanskeligheder i forholdet mellem den pågældende og myndig-